Kinosjefen og kultursjefen:

"VI MÅ IKKE TA KULTURLIVET FOR GITT"

Kan kinoen være en arena for mer enn film? Hvorfor er kulturlivet så viktig for oss, og hva er det som er spesielt med Lillehammer som kulturby? Julemagasinet har møtt kinosjef Clarissa Bergh og kultursjef Olav Brostrup Müller.

Av Åse Kari Gravråk

Da den engelske filmen Nothing like a Dame ble vist i oktober inviterte kinosjefen likeså godt til afternoon tea i forkant av filmen, og for første gang i historien blir Lillehammer Kino fyllt opp på lille juleaften. Alt er utsolgt på direkteoverføringen fra Bolsjojballetten i Moskva. – En av mine drømmer er å dra til Moskva og se Bolsjojballetten, men det har jeg ikke klart enda, sier Clarissa.
– Da ble løsningen å få balletten hit til Lillehammer. Jeg fikk jo høre at folk ikke ville gå på kino lille juleaften, men da tenkte jeg at det må vi gjøre noe med.

Clarissa Bergh fikk jobben som kinosjef i høst, da hadde hun ledet treningssenteret Elixia i 15 år. Hun mener det handler om å samle folk og gi de en opplevelse, og hun elsker å være vertskap. Litt galskap og det å kunne tenke nytt kommer også godt med. - Hvis vi skal kunne jobbe langsiktig for å få et godt tilbud er vi nødt til å være kreative, sier hun.
- Kino er, og skal være, et sted du kan drømme deg bort fra hverdagen. Helt mørkt, et stort lerret, og det er et av de stedene du er 100% til stede uten å ta opp mobilen, sier Clarissa. Sitter du hjemme og ser en film er det lett å svare på en sms, men i kinolokalet gjør du ikke det. Hun mener også at film kan være et bra verktøy for å forstå verden bedre. Film som kaster lys på ulike problemstillinger. Film som griper transmiljøer, rusproblematikk, ungdomsmiljøer, eller palestinske flyktninger.

Olav Brostrup Müller har jobbet som journalist og redaktør, reporter og programleder. Han har markert seg som forfatter og foredragsholder. Nå er han kultursjef.

Men kultur er så mye og kultur er et bredt felt. Hva er den aller viktigste oppgaven i denne jobben?

- Det viktigste i jobben min er å sørge for at folk forstår at de hører sammen og hører til her. Og det betyr mer enn å dele det samme kloakknettet. – For å få til dette har vi har en fin blanding av lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester i kommunen. Vi har bibliotek, kulturskole, og en del sosiale programmer vi driver. Det er ungdomsklubber, fritidstilbud for psykisk utviklingshemmede og psykisk sjuke. Vi har integreringsprosjekter og vi har prosjekter som retter seg mot lavinntektsfamilier. Veldig mye handler om sosial utligning, det å skape arenaer hvor folk er velkomne.

Vi har sterke kulturinstitusjoner som Lillehammer Kunstmuseum og Maihaugen, vi har Nordens største barne- og ungdoms filmfestival, Nordens største litteraturfestival, vi er Skandinavias første litteraturby – Unescos litteraturby og vi har en jazzfestival som feiret 40 år i år.

- Alt det vi representerer handler om å gi folk, spesielt barn og unge, tilhørighet og mulighet til å utfolde seg. Jeg er sikker på at den økonomien og det arbeidslivet vi møter i framtida vil kreve at vi er kreative og åpne. Og da er kulturlivet den beste katalysatoren, sier kultursjefen.

Initiativ må ønskes velkommen
– At Lillehammer er blant Norges fremste kulturbyer, kan vi takke privatpersoner og ildsjeler for. Litteraturfestivalen er ett eksempel på det, LIMPI (Lillehammer Institute of Music Production and Industries) er et annet. Det er kjempeviktig å ha politikere og et lokalsamfunn som er våkne og ønsker disse initiativene velkommen. Da gjelder det at politikerne bevilger penger, og at vi som bor her møter opp.

Tilhørighet og fellesskap
- Spør du meg, er det å sørge for at innbyggerne føler fellesskap og tilhørighet noe av det aller mest grunnleggende i et samfunn, sier Olav. Tradisjonelt sett har kulturlivet ofte blitt sett på som en utgiftspost, en luksusartikkel som alltid må forsvare sin egen eksistens. Alle kulturtilbud skal selvsagt ikke være kommunale, det er mye bedre hvis det også er drevet av folk som gjør dette på sin fritid, men vi må innse at det koster penger. Samtidig gir det byen en høyere himmel, og innbyggerne i den en større forståelse av at de hører til her, sammen.

Det er høysesong for julekonserter, markeder, avslutninger og samlinger. Hvorfor tror dere at disse julearrangementene er så viktige og hvordan påvirker de oss?
- Jeg tror det handler om den følelsen av å gjøre ting sammen, sier Clarissa. Det er jo en tid som er ganske sterk for mange av oss, en tid som vi samler venner og familie. Det kan være tøft for noen også, men det finnes ganske mange fine plasser å oppsøke.
- For meg er førjulstida en litt "schizofren" tid, sier Olav. Den representerer både temposkift med konserter og arrangementer som maner til ettertanke og ro, samtidig er det et stress å rekke alt. Det er travelt og fredelig på en gang. Men jeg tror at mange arrangementer før jul kan være med på å utfordre oss litt på en del eksistensielle ting, som hvor heldige vi er, hvor godt vi har det, på utenforskap. Hvordan ville vi tatt i mot en gravid 15 åring og hennes forlovede? På sitt beste kan julearrangement utfordre oss på sånne ting.

Hva gjør dere selv før jul for å få den rette stemningen?
- Jeg går i balletten i Oslo og ser Nøtteknekkeren, det har jeg gjort i mange år, sier Clarissa. Barna mine spiller i kulturskolen og i år er det Jul i svingen som jeg gleder meg til, pluss noen andre konserter. Også må jeg se Love Actually, helst flere ganger! – Jeg foretrekker Mongoland som den store julefilmen, skyter Olav inn. Også må jeg innom bakeren for å høre plinget, det kjente skomakergata-plinget i døra. Og musikkvideoen til Last Christmas så klart. Men en ting jeg satte veldig stor pris på da ungene gikk i barnehagen var Luciafeiringen, det var så koselig. Men nå forandrer tradisjonen seg, jeg kan liksom ikke møte opp i barnehagen når jeg ikke har barn der lenger...

Foto: Colourbox

KULTURSJEFENS FIKENMARMELADE

250 g tørket fiken, oppbløtt og skjært i biter
1,5 dl av bløtleggingsvannet
Saften av 1/2 sitron
1 stjerneanis
1 kanelstang
Ca. 200 g sukker
1 - 2 ss portvin

SLIK GJØR DU:

Legg fikenene i en bolle og fyll opp med vann slik at frukten så vidt dekkes. La blandingen stå over natten. Skjær fikenene i små terninger og ha dem i en kasserolle sammen med 1 1/2 dl av bløtleggingsvannet, saften av 1/2 sitron, stjerneanis og kanelstang.

La det koke på middels til svak varme i ca. 20 minutter. Tilsett sukkeret, smak eventuelt til med portvin, og la det koke i ytterligere 15 minutter, eller til marmeladen er ferdig. Fjern stjerneanis og kanelstang og ha marmeladen på rene, varme glass.

Oppskriften er basert på en oppskrift fra Trines matblogg.